

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVII > Mój związek z wyznawaną religią (wartość religii)

WARTOŚĆ XXVII

Mój związek z wyznawaną religią (wartość religii)

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój duchowo-moralny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność kierowania własnym życiem w oparciu o religię

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Tworzenie religijnej tożsamości ucznia

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Zagadnienie prawdziwości religii.
- Czy kanony religijne ograniczają ludzką wolność, czy też przyczyniają się one do rozwoju człowieczeństwa?
- Jakiej postawy wobec ludzi uczy mnie moja religia?
- Zależność pomiędzy pokojem na świecie, a pokojem między religiami¹.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Religię wybieram w sposób wolny.
- Treścią wiary jest miłość pomiędzy Bogiem a człowiekiem.
- Człowiek odnosi się do Boga, ponieważ odnajduje w Nim sens swego istnienia i pełnię człowieczeństwa².

¹ „Hans Küng jako rzecznik wielu zdefiniował ten stan rzeczy następująco: *Nie ma pokoju światowego bez pokoju religijnego*, a pokój religijny, ekumenię religii, ogłosił obowiązkowym zadaniem wszystkich wspólnot religijnych”. J. Ratzinger, kard., *Wielość religii i jedno Przymierze*, Poznań 2004, s. 94.

² „Człowiek ze swej natury szuka prawdy. Celem tego poszukiwania nie jest tylko poznanie prawd cząstkowych, dotyczących faktów lub zagadnień naukowych; człowiek dąży nie tylko do tego, aby w każdej ze swych decyzji

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVII > Mój związek z wyznawaną religią (wartość religii)

Zasady

- Wierzę, że Bóg jest najwyższą i absolutną wartością.
- Religia jest dla mnie praktyczną więzią z Bogiem.
- Znam i rozumiem swoją religię.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Bóg jest Osobą. Jego obecność rozpoznaję przez wiarę.
- Celem religii jest doprowadzenie człowieka do zbawienia, do uczestnictwa w życiu Bożym.
- Człowiek jest ukierunkowany na transcendencję. W religii człowiek nie jest twórcą Boga i zbawienia. Zbawienie jest darem od Boga, Jezusa Chrystusa.

Zasady

- Wychowuję moje dziecko w religii, którą praktykuję. Staram się być dla niego wzorcem do naśladowania, wskazuję na Boga i autorytety religijne.
- Zwracam uwagę, aby religia nie stała się zabobonem³.
- Pomagam dziecku w zrozumieniu życia wiecznego, prawdy, dobra i piękna⁴.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Religia chrześcijańska opiera się na objawieniu naturalnym i pozytywnym bożym, przekazanym przez Jezusa Chrystusa.
- Istnieje komplementarność między kulturą a religią⁵.

wybrać prawdziwe dobro. Jego poszukiwanie zmierza ku głębszej prawdzie, która może mu ukazać sens życia; poszukiwanie to zatem może osiągnąć cel jedynie w absolutcie". FR 33.

³ „Wiara domaga się, aby jej przedmiot został poznany przy pomocy rozumu; rozum, osiągając szczyt swoich poszukiwań, uznaje, jak konieczne jest to, co ukazuje mu wiara". FR 42.

⁴ „Historia tysiąclecia, które zbliża się ku końcowi, poucza nas, że należy iść tą właśnie drogą: nie wyzbywać się tęsknoty za prawdą ostateczną, z pasją jej poszukiwać i śmiało odkrywać nowe szlaki. to wiara przynagla rozum, aby przekraczał wszelkie bariery izolacji i nie wahał się ponosić ryzyka w poszukiwaniu wszystkiego co piękne, dobre i prawdziwe". FR 56.

⁵ „Kultury, jeśli są głęboko zakorzenione w ludzkiej naturze, odznaczają się typową dla człowieka otwartością na wymiar uniwersalny i na transcendencję. [...] Również sposób, w jaki chrześcijanie przeżywają swoją wiarę, jest przeniknięty przez kulturę otaczającego ich środowiska. Z kolei sam sposób przeżywania wiary stanowi również

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVII > Mój związek z wyznawaną religią (wartość religii)

- Religia ma ścisły związek z moralnością. Dąży do oddania chwały Bogu i czynienia dobra.

Zasady

- Wyjaśniam uczniom strukturę religii, jak jest ona utworzona; zasady życia religijno-moralnego, wierzeń i kultu.
- W procesie kształtowania osobowości ucznia, szkoła stwarza warunki do spotkania między religią a kulturą.
- Ukazuję, że dialog z innymi religiami nie stanowi zagrożenia dla wyznawanej religii.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Podczas lekcji razem z uczniami oglądam reportaż z wybranego Światowego Spotkania Młodych z Papieżem. Przed projekcją proszę uczniów, aby zwrócili uwagę na problemy, które potem będziemy wspólnie omawiać. Np.: przesłanie Papieża do młodych; zagadnienie „jeden Kościół i różnorodność wspólnot lokalnych” (różne drogi, a ten sam cel); problemy chrześcijan na różnych kontynentach; rola papieża w Kościele; odpowiedzialność młodych chrześcijan za Kościół i świat; wspólna modlitwa chrześcijan; budowanie tożsamości religijnej poprzez Światowe Spotkania Młodych. uczniowie, którzy uczestniczyli w tym wydarzeniu są zaproszeni do opowiedzenia o swoich doświadczeniach. Pomagam uczniom zastanowić się nad ich miejscem w Kościele. uczniowie należący do innych wyznań przedstawiają doświadczenia z ich wspólnot religijnych.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Uczeń rozumie, że religia opiera się na spotkaniu z Bogiem. Żyje świadomością, że nie jest ona wytworem ludzkim, ale dziełem współpracy Boga i człowieka. Wie, że religia ma sens, gdy jest możliwa ścisła więź z Bogiem. Nie stosuje podziału między swoim życiem a religią, nie ma

jeden z czynników, które stopniowo kształtują cechy tej kultury. [...] Ewangelia głoszona w różnych kulturach domaga się wiary od tych, którzy ją przyjmują, ale nie przeszkadza im zachować własnej tożsamości kulturowej. Nie prowadzi to do żadnych podziałów, ponieważ cechą wyróżniającą społeczność ochrzczonych jest powszechność, która potrafi przyjąć każdą kulturę, wspomagając rozwój tych jej elementów, które pośrednio prowadzą ją do pełnego wyrażenia się w prawdzie. [...] Ewangelia nie przeciwstawia się danej kulturze, to znaczy w spotkaniu z nią nie chce pozbawiać jej właściwych dla niej treści ani narzucać jej obcych, niezgodnych z nią form. Przeciwnie, orędzie głoszone przez chrześcijanina w świecie i w różnorodności kultur stanowi prawdziwą formę wyzwolenia od wszelkiego nieładu wprowadzonego przez grzech, a zarazem powołania do pełni prawdy. to spotkanie niczego kulturom nie odbiera, ale przeciwnie – pobudza je do otwarcia się na nowość ewangelicznej prawdy, aby mogły zaczerpnąć z niej inspirację do dalszego rozwoju”. FR 70-71.

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVII > Mój związek z wyznawaną religią (wartość religii)

ona dla niego charakteru okazjonalnego⁶. W religii młody człowiek szuka sensu życia, jest otwarty na to, aby kształtowała ona jego charakter, tożsamość. Dzięki religii człowiek tworzy więzi wspólnotowe z innymi osobami. Wie i ufa, że wyznawana wiara doprowadzi go do prawdy⁷. Odnajduje fundament, który jest odpowiedzią na jego egzystencjalne pytania.

2.10. ZAGROŻENIA

Młody człowiek może traktować religię instrumentalnie, jako element władzy nad innymi osobami, jako narzędzie do manipulacji. Istnieje ryzyko, że uczeń sprowadzi religię tylko do wiedzy religijnej, pomijając jakąkolwiek relację z Bogiem. Z jednej strony wiedza może zastąpić wiarę, praktyki religijne, modlitwę, z drugiej strony brak wiedzy na temat wyznawanej religii przyczyni się do zaniku wiary w Boga lub narazi na błędy w jej rozumieniu. Uczeń może przeciwstawiać religię kulturze, zacznie pojmować kulturę jako przeszkodę dla religii. Nieodwoływanie się do religii stwarza ryzyko, że problemy dotyczące celu i sensu istnienia nie zostaną właściwie rozwiązane.

⁶ „Człowiek wyzwolony przez Jezusa Chrystusa do prawdziwej wolności zdaje sobie sprawę, że nie jest związany zewnątrz przez setki przepisów, ale wewnątrz przez Miłość, która zamieszkała w najgłębszych zakątkach jego serca. Dziesięcioro Przykazań to prawo wolności: nie takiej jednak, która pozwala folgować ślepych namiętnościom, lecz wolności, która prowadzi do miłości i do wyboru w każdej sytuacji tego, co dobre, nawet wówczas gdy jest to uciążliwe. Prawo, któremu jesteśmy posłuszni, nie jest bezosobowe: oczekuje się od nas raczej, że z miłości podporządkujemy się Ojcu przez Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym (por. Rz 6,14; Ga 5,18). Objawiając się na górze i przekazując swoje Prawo, Bóg objawił człowieka samemu człowiekowi. Synaj wznosi się w samym sercu prawdy o człowieku i o jego przeznaczeniu”. Jan Paweł II, Homilia wygłoszona w czasie pielgrzymki do Ziemi Świętej, Góra Synaj, 26.02.2000, *Dziesięcioro przykazań prawem miłości i wolności człowieka*, w: C. Drażek, SJ, *Jan Paweł II. Wskazania na trzecie tysiąclecie*, Kraków 2001, s. 191, 192.

⁷ „W życiu każdego człowieka przychodzi chwila, kiedy – bez względu na to, czy się do tego przyznaje, czy też nie – odczuwa on potrzebę zakorzenienia swojej egzystencji w prawdzie uznanej za ostateczną, która dałaby mu pewność nie podlegającą już żadnym wątpliwościom”. FR 27.